

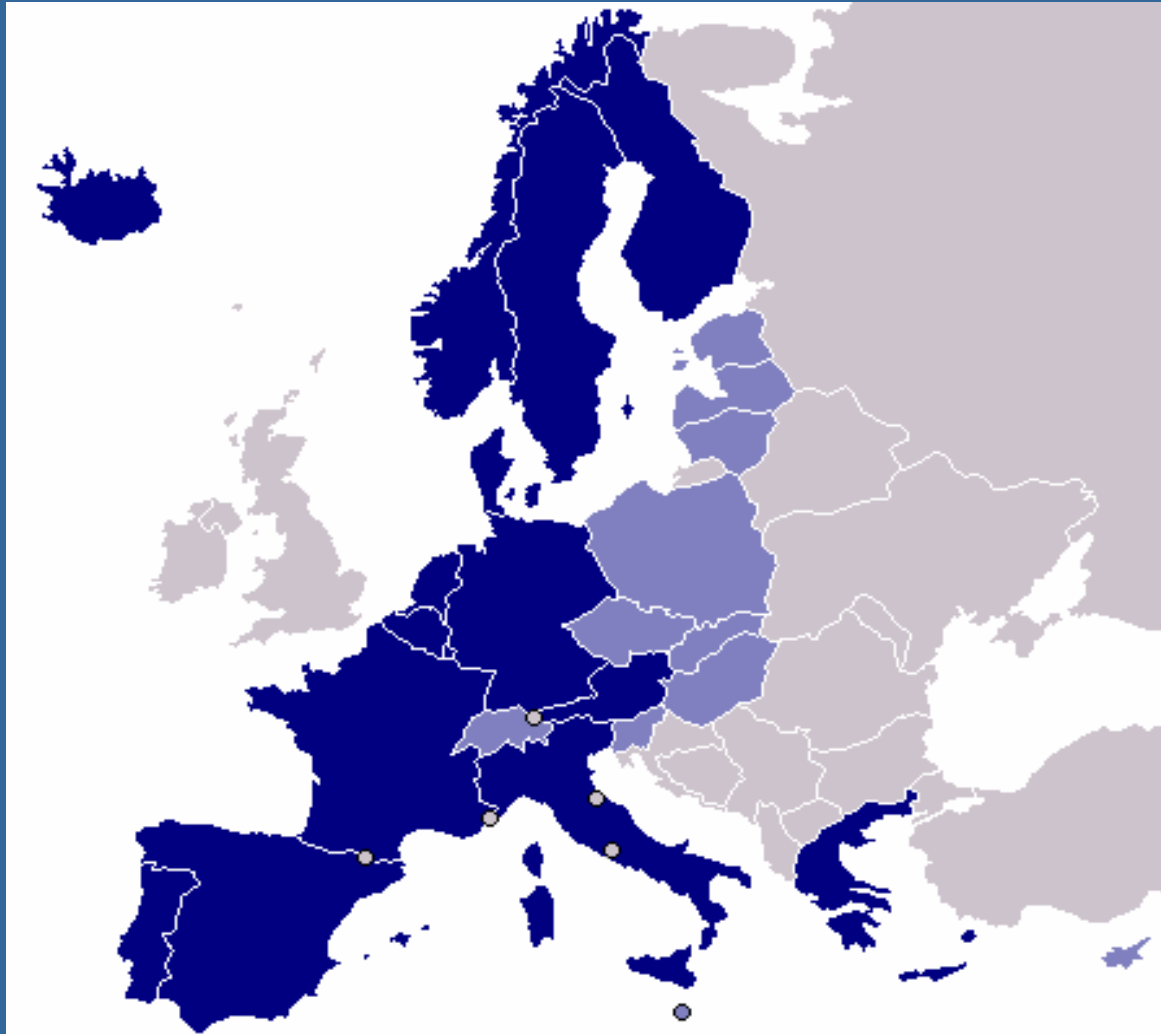
Vstup ČR do schengenského prostoru

EUROCENTRUM PRAHA 15.5.2007

Struktura prezentace

- základní informace o schengenské spolupráci
  - Principy
  - „Historický“ přehled (1985 – 2007)
  - Kompenzační opatření
- příprava ČR na vstup do Schengenu
  - Strategie vlády
  - Institucionální rámec
  - Milníky
- změny pro ČR po vstupu do Schengenu

Schengenský prostor

- volný pohyb v rámci společného prostoru
- zrušení kontrol osob na společných hranicích
- zesílená ostraha vnějších hranic
- intenzivní mezinárodní spolupráce

Schengen

Historický vývoj schengenské spolupráce

I. období mezivládní spolupráce

- **1985 Schengenská dohoda**

„Dohoda o postupném zrušení kontrol na společných státních hranicích“

- **1990 Schengenská prováděcí úmluva („SPÚ“)**

- účinnost 1995 - zrušení kontrol na vnitřních hranicích

pravidla pro:

- překračování vnějších hranic
- udělování víz
- *azyl*
- policejní spolupráci
- justiční spolupráci
- *nakládání se zbraněmi*
- Schengenský informační systém
- ochranu osobních údajů

„KOMPENZAČNÍ
OPATŘENÍ“

Historický vývoj schengenské spolupráce II. v rámci EU

1999 Amsterodamská smlouva – Schengenský protokol (Protokol o začlenění schengenského acquis do rámce EU)

- začlenění schengenského acquis do rámce EU

I. pilíř - azylová a migrační politika, vnitřní a vnější hranice

III. pilíř - policejní a justiční spolupráce v trestních věcech

- povinnost nových členských států převzít schengenské acquis v plném rozsahu

Rozšiřování schengenského prostoru

1995

- SRN
- Francie
- Belgie
- Nizozemsko
- Lucembursko
- Portugalsko
- Španělsko

1998

- Itálie
- Rakousko

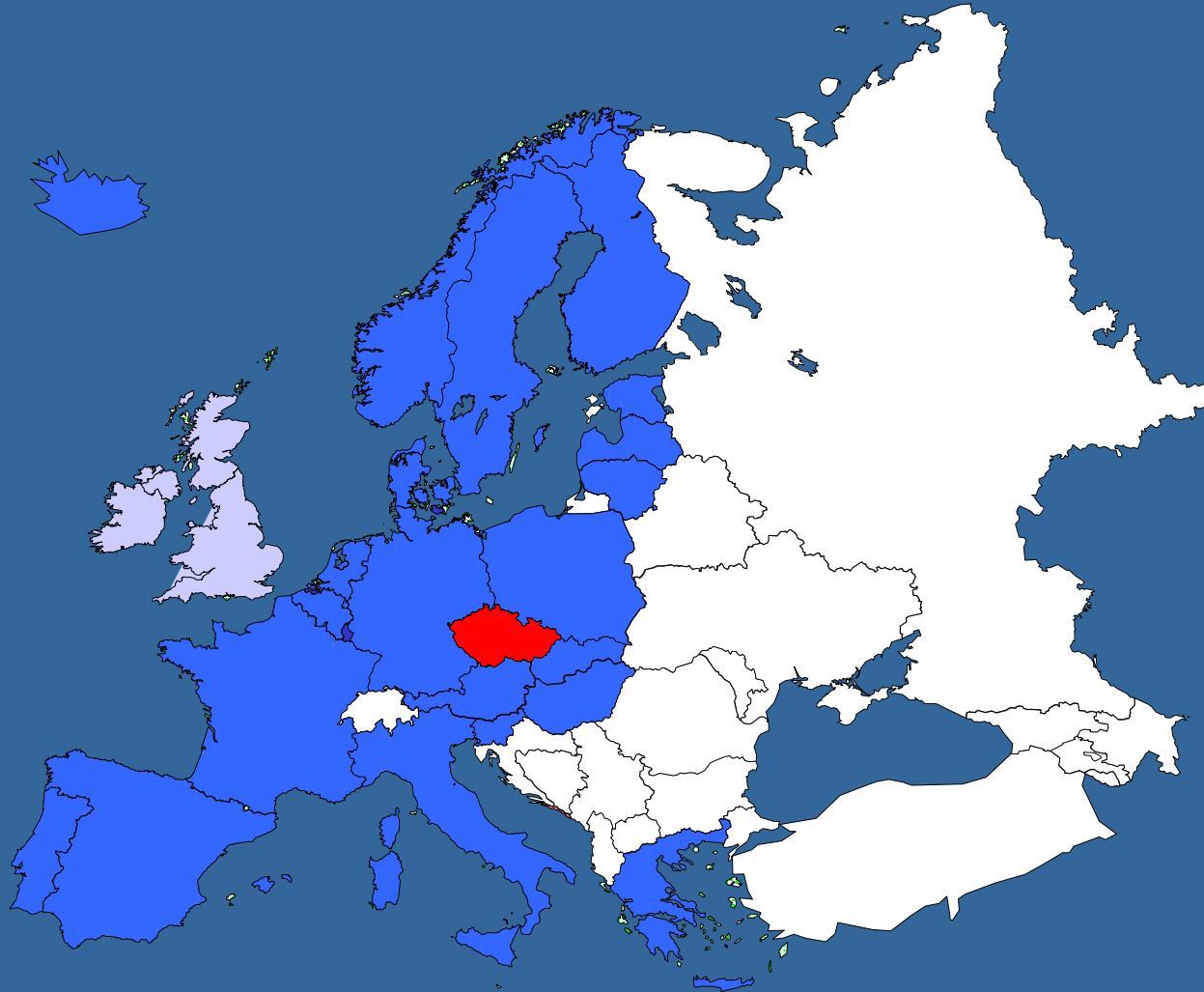
2000

- Řecko

2001

- Švédsko
- Finsko
- Dánsko
- Norsko
- Island

Schengen k 31.12.2007....

Kompenzační opatření

Soubor opatření zajišťující vysokou úroveň bezpečnosti v členských státech i po zrušení kontrol na vnitřních hranicích

Hlavní oblasti:

- ochrana vnější hranice
- policejní a justiční spolupráce
- společná vízová politika
- Schengenský informační systém

Ochrana vnější hranice

Schengenský hraniční kodex (nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 562/2006)

- ostraha hranic
- důkladná kontrola cizinců na hraničních přechodech
- razítkování pasů

- + možnost znovuzavedení ochrany vnitřních hranic
  - krátkodobé výjimečné opatření

Schengenský katalog doporučení a nejlepší praxe

Policejní a justiční spolupráce

- výměna informací
- přeshraniční sledování
- přeshraniční pronásledování
- spojení, komunikace
- společná centra, společné hlídky

- právní pomoc v civilních i trestních věcech
- zákaz dvojího trestu
- převod výkonu trestu

Společná vízová politika

- jednotný seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci podléhají vízové povinnosti
- jednotné schengenské vízum pro území všech smluvních stran (s pobytem max. 90 dní)
- společná kritéria pro posuzování a rozhodování o žádostech o víza
- příprava **Vízového informačního systému (VIS)**: veškeré relevantní informace týkající se uchazečů o víza
- **dlouhodobá víza** dle vnitrostátních pravidel; uznávána pro průjezd přes území ostatních smluvních stran

Schengenský informační systém

- klíčový nástroj pro boj proti kriminalitě a nelegální migraci
- společný informační systém zemí schengenského prostoru, který obsahuje sdílenou databázi zejména:
  - osob hledaných za účelem zatčení a předání nebo vydání
  - pohřešovaných osob
  - nežádoucích osob, kterým má být odepřen vstup a pobyt na území členských států
  - hledaných (ztracených/ukradených) věcí - např. vozidel, střelných zbraní, dokladů totožnosti, atd.)
- k údajům v SIS mají v členských státech přístup příslušné policejní, celní a justiční orgány, orgány odpovědné za ochranu hranic a v omezeném rozsahu také orgány odpovědné za vydávání osvědčení o registraci vozidel a orgány vydávající víza.

Schengenský informační systém

SIS I – soudobá verze SIS fungujícího ve stávajících schengenských státech

SIS I+ - modifikace SIS I, která funguje od zapojení Dánska, Švédska, Finska, Norska a Islandu do SIS I v roce 2002

SISone4all – modifikace SIS I umožňující připojení nových členských států k SIS I; dočasné řešení připojení nových členských států k SIS před spuštěním SIS II.

SIS II - v současnosti budovaná druhá generace SIS, s jejímž spuštěním se počítá nejdříve v roce 2008; tato verze bude mít vyšší kapacitu, umožní bezproblémové připojení dalších členských států a poskytne uživatelům některé nové funkce (např. zavedení biometrických prvků, možnost propojování záznamů).

Příprava ČR na vstup do Schengenu

Strategie vlády

- **Schengen prioritou vlády ČR**
- **základní strategie stanovena v roce 2003**
- **únor 2007: Strategie v oblasti zapojování do schengenského prostoru pro rok 2007**
  - **vstup do Schengenu k 31.12.2007**
  - **individuální příprava + prioritní zájem na vstupu společně se státy Visegrádské skupiny**
  - **spolupráce se sousedními státy na plnění požadavků schengenského acquis**
  - **plná kontrola pozemních hranic až do rozhodnutí o jejím zrušení**

Příprava ČR na Schengen

institucionální rámec

- **vláda ČR**
  - každoroční Zpráva o připravenosti ČR k převzetí schengenského acquis (od roku 2001)
  - Harmonogram úkolů pro dokončení implementace schengenského acquis
- **pracovní skupina Hodnocení Schengenu – Česká republika (2005)**
  - meziresortní koordinace
  - příprava schengenského hodnocení
  - za činnost odpovídá Ministerstvo vnitra
- **hlavní orgány účastnící se přípravy**
  - **Ministerstvo vnitra (Policie ČR), Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo financí, Úřad pro ochranu osobních údajů**

Příprava aktuálně

- **splnění požadavků schengenského acquis**
  - Schengenské hodnocení 2006
    - schengenské hodnotící mise
    - doporučení
- **příprava na připojení k Schengenskému informačnímu systému (projekt SISone4all)**
- **informační kampaň**
- **projekt odstraňování překážek na hraničních přechodech**
- **reorganizace Policie ČR**

Hlavní milníky v roce 2007

- červen
  - rozhodnutí Rady o spuštění SIS
- červenec
  - opakovaná návštěva letiště Brno-Tuřany
- září
  - spuštění ostrého provozu SIS
  - hodnocení SIS/SIRENE
- listopad
  - rozhodnutí Rady o zrušení kontrol na vnitřních hranicích
- pol. prosince
  - potvrzení listopadového rozhodnutí
- 31.12.2007 – zrušení kontrol na vnitřních hranicích
- 31.3.2008 – nejzazší termín pro zrušení kontrol na mezinárodních letištích

Změny v ČR po vstupu do Schengenu v praxi

Co přinese Schengen ČR

- **volný pohyb v rámci společného prostoru pro občany ČR a cizince legálně pobývající na území ČR**
- **významný krok směrem k plnohodnotnému členství v EU**
- **účinnější nástroje pro boj s nelegální migrací a organizovaným zločinem**
- **rozvoj regionální přeshraniční spolupráce a cestovního ruchu**

Volné překračování vnitřních hranic

Nyní

- překračování hranic pouze na hraničních přechodech a během provozní doby
- speciální režim na zelených stezkách
- hraniční kontroly osob (celní kontroly zrušeny k 1.5.2004)
- ochrana hranic vykonávána Policií ČR (služba cizinecké a pohraniční policie)

v Schengenu

- překračování vnitřních hranic kdykoli a kdekoli bez hraničních kontrol
- odstranění zábran na hraničních přechodech
- průjezd hraničních přechodů bez zastavení a snížení rychlosti
- žádné hraniční kontroly při letech v rámci schengenského prostoru
- bezpečnost v příhraničí zajišťována mobilně
- v mimořádných situacích možnost dočasného znovuzavedení kontrol

Důkladná kontrola vnějších hranic

Nyní

- 2311 km pozemní hranice
- 19 mezinárodních letišť
- hraniční kontroly na všech hraničních přechodech
- občané EU minimální kontrola (ověření totožnosti, pravosti a platnosti cestovních dokladů)
- občané třetích států důkladná kontrola

v Schengenu

- 12 mezinárodních letišť s vnější schengenskou hranicí (5 s fyzickou separací cestujících)
- hraniční kontroly pouze při odletu/příletu z/do zemí mimo Schengen
- občané EU minimální kontrola
- občané třetích států důkladná kontrola

Víza

Nyní

- společná vízová politika EU
- vydávání národních víz
- uznávání schengenského víza pro až 5-ti denní tranzit přes území CR

v Schengenu

- společná vízová politika EU
- vydávání a uznávání schengenských víz
- zapojení do konzultací VISION, resp. VIS při vyřizování žádostí o schengenské vízum

Mezinárodní spolupráce

Nyní

- aplikace schengenských institutů na základě bilaterálních smluv
- rozvoj přeshraniční spolupráce (společná policejní pracoviště, společné hlídky, školení apod.)

v Schengenu

- přímá aplikovatelnost schengenských institutů (např. přeshraniční pronásledování a sledování)
- další rozvoj přeshraniční spolupráce a spolupráce s ostatními státy Schengenu

Informační systémy

Nyní

- fungující národní informační databáze
- harmonizace stávajících databází s technickými požadavky SIS
- vytváření národní části SIS
- vytvoření kanceláře VISION a příprava národní části VIS

v Schengenu

- využívání národních databází
- fungující N.SIS a využívání SIS
- po dokončení přípravných prací fungující N.VIS a využívání VIS